

KRZYSZTOF GASZ

Politechnika Wrocławska
krzysztof.gasz@pwr.edu.pl

Tablice przeddrogowskazowe na autostradach

(artykuł dyskusyjny)

Autostrada to trasa komunikacyjna o najlepszych parametrach technicznych. Przeznaczona jest głównie do ruchu pojazdów na długich dystansach. Z tego powodu obowiązują też na niej większe prędkości. Dozwolona prędkość poruszania się na polskich autostradach wynosi 140 km/h [7]. Taka prędkość zapewnia swobodny i szybki przewóz osób i towarów, nie tylko wewnątrz kraju. Na polskich autostradach odbywa się również intensywny ruch tranzytowy pomiędzy państwami wschodniej i zachodniej Europy.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa podróżnym wskazane jest, aby autostrady były właściwie oznakowane, aby oznakowanie było logiczne i zrozumiałe dla każdego kierowcy, nie wprowadzało w błąd. Szczególnie ma to znaczenie w rejonie węzłów autostradowych, gdyż tam następuje decyzja o wyborze właściwego pasa ruchu i kierunku dalszej jazdy. Ważne jest również, aby oznakowanie umożliwiało orientację w terenie, a kierowca wiedział, w którym miejscu aktualnie się znajduje. Kierowcę najczęściej interesuje informacja w pobliżu jakiej większej miejscowości się znajduje, niż kilometrów autostrady.

Do wskazania kierunku dalszej jazdy na autostradach służą tablice przeddrogowskazowe, umieszczane 1500 metrów (tablica E-1a – I) i 500 metrów (tablica E-1a – II) przed początkiem pasa wyłączenia oraz drogowskie tablicowe zlokalizowane na początku pasa wyłączenia (tablica E-2c lub E-2d) [4]. Przykład tablicy umieszczonej na autostradzie A4 zaprezentowano na fotografii 1.

Fot. 1. Tablica przeddrogowskazowa na węźle „Bielany Wrocławskie” (fot. K. Gasz)

Na tablicach przeddrogowskazowych na autostradach powinny zostać umieszczone następujące informacje [4]: schematyczny plan wyjazdów na węźle drogowym, nazwy miejscowości i numery dróg. Dopuszczalne jest umieszczanie znaków drogowych kategorii A, B, D (znaki ostrzegawcze, znaki zakazu i znaki informacyjne) na liniach oznaczających kierunek, informacji lokalnej i turystycznej (centrum, nazwa dzielnicy, obiektów komunikacyjnych itp.) oraz w prawym dolnym rogu liczby oznaczającej odległość ustawienia tablicy od początku pasa wyłączenia na węźle. Na strzałce symbolizującej drogę wyjazdową zaleca się umieścić znak uprzedzający o ograniczeniu prędkości, jeżeli taki znak znajduje się przy tej drodze.

Ocena istniejących tablic przeddrogowskazowych na polskich autostradach

Na większości węzłów autostradowych w Polsce występuje możliwość zjazdu na drogę krajową (w tym na inną autostradę) lub drogę wojewódzką. Przy takich węzłach na tablicach przeddrogowskazowych umieszczana jest informacja o numerze drogi krajowej lub wojewódzkiej oraz o miejscowościach, do których droga prowadzi. Przeważnie są to jedna lub dwie miejscowości. Sporadycznie pojawiają się również trzy lub cztery miejscowości. W sytuacji, kiedy zostaną zamieszczone wszystkie miejscowości, do których prowadzi droga, tablica taka może być nieczytelna. W natłoku informacji kierowca może nie zauważyć tego, co chciałby zauważyć. Z formalnego punktu widzenia nic nie stoi na przeszkodzie, by liczba tych miejscowości wynosiła trzy lub cztery. W Polsce a także w innych krajach jest wiele znanych i dużych miejscowości, zlokalizowanych w zasięgu autostrady, o których jednak nie ma informacji na tablicach przeddrogowskazowych. Przykładem jest miejscowość Świdnica (miasto prawie 60-tysięczne), zlokalizowane w linii prostej od autostrady A4 w odległości ok. 25 km (przy drodze krajowej numer 35). Na węźle „Bielany Wrocławskie” zamieszczona jest informacja jedynie o drodze krajowej nr 35 i miejscowości Wałbrzych. Można tam również umieścić nazwę miasta Świdnica, aby ułatwić kierowcom dojazd do tej miejscowości. Z kolei na węźle „Pietrzykowice” podana jest jedynie informacja o dwóch miejscowościach: Krzeptów i Wierzbice (Krzeptów zamieszkiwało w 2011 roku 346 mieszkańców, a Wierzbice – 780 mieszkańców [3]). Należy podkreślić, że korzystając z tego węzła jeszcze szybciej można dojechać do Świdnicy, ale przede wszystkim do zakładów przemysłowych zlokalizowanych w rejonie Biskupic Podgórných.

Kolejną sprawą są nazwy miejscowości kierunkowych, do których prowadzi autostrada. Przeważnie są to największe miasta w Polsce (Wrocław, Katowice, Kraków, Rzeszów, Łódź, Warszawa, Gdańsk, Poznań). Natomiast w przypadku, gdy autostrada prowadzi w kierunku granicy, jako miejscowość kierunkowa podawana jest miejscowość graniczna (np. Gorzyczki, Jędrzychowice). Przykład takiej tablicy przeddrogowskazowej przedstawiono na fotografii 2.

Fot. 2. Tablica przeddrogowskazowa na węźle „Wrocław Południe” (fot. K. Gasz)

Wskazywanie na miejscowość graniczną nie jest czytelnym sposobem wskazywania kierunku jazdy. Dużo ludzi w Polsce nie zna nazw wszystkich przejść granicznych. Przeważnie są to małe i nieznanne miejscowości. Należy zauważyć, że po polskich autostradach poruszają się również obcokrajowcy, zarówno w ruchu tranzytowym, jak i w celach turystycznych. Nazwy przejść granicznych są dla obcokrajowców abstrakcyjne i raczej nie ułatwiają podjęcia decyzji o wyborze kierunku jazdy. Nazwy przejść granicznych, przy obecnym swobodnym przekraczaniu granic w Unii Europejskiej, z reguły nie są zapamiętywane przez kierowców. Kierowca planujący podróż po obcym kraju ustala większe miejscowości, w kierunku których powinien jechać, by dotrzeć do celu podróży, a nie przejścia graniczne. Przykładowo jadąc autostradą A8 (Autostradowa Obwodnica Wrocławia) w kierunku południowym przed węzłem „Wrocław Południe” (węzeł na połączeniu autostrady A4 i A8) kierowca zauważa jedynie nazwy przejść granicznych: Kudowa – Stone, Jędrzychowice, Lubawka oraz miasto Katowice (fot. 2). O nazwie kraju, do którego prowadzi przejście graniczne informuje jedynie mały symbol literowy. Kierowca w pierwszej kolejności zwraca uwagę na nazwy miejscowości, w następnej kolejności dopiero na numery dróg i inne informacje. Wśród wielu informacji na tablicy symbol państwa może być niezauważony. Dla obcokrajowca, który chce jechać w kierunku Berlina, nazwa przejścia granicznego „Jędrzychowice” niekoniecznie musi oznaczać jazdę w kierunku Niemiec.

Kolejny problem występuje na węźle „Bielany Wrocławskie” (węzeł umożliwiający wjazd do Wrocławia od strony Katowic autostradą A4). Na tablicy przeddrogowskazowej w odległości 1500 metrów od pasa wyłączenia, jako nazwa kierunkowa autostrady A4 podana jest nazwa Wrocławia oraz przejścia

granicznego w Lubawce (przy drodze krajowej nr 5). Ponadto, jako nazwa miejscowości zjazdowej z autostrady podana jest nazwa Wrocławia (fot. 1). Takie oznaczenie wprowadza kierowców w błąd – sugeruje jakby autostrada A4 kończyła się w okolicach Wrocławia. Również na tym węźle tablica przeddrogowskazowa zamieszczona w odległości 500 metrów od pasa wyłączenia ma inną treść niż tablica w odległości 1500 metrów. Na tablicy w odległości 500 metrów zamieszczona jest informacja o dodatkowych drogach i miejscowościach (droga krajowa nr 35 w kierunku Wałbrzycha i dawna nr 8 w kierunku Kudowy – Stone).

Kolejnym zagadnieniem są tablice przeddrogowskazowe na przecięciu autostrad. W przypadku zjazdu na drogę krajową lub wojewódzką informacja zamieszczona jest na zielonym tle, natomiast w przypadku zjazdu na inną autostradę kolor całej tablicy jest niebieski. Nazwy miejscowości kierunkowych autostrady mogą zlewać się z nazwami miejscowości zjazdowych. Taka tablica przeddrogowskazowa występuje przykładowo na węźle „Gliwice Sośnica” (fot. 3). Nazwy miejscowości, do których prowadzi autostrada A1 (przejście graniczne w Gorzyczkach i Ostrawa) są mocno przesunięte w prawo, co powoduje, że nazwy tych miejscowości są praktycznie nad nazwami miejscowości, do których prowadzi autostrada A4 (Katowice, Wrocław). Ponadto pomiędzy miejscowościami kierunkowymi autostrady A1 a miejscowościami kierunkowymi autostrady A4 nie został zachowany odstęp optyczny oddzielający jedne miejscowości od drugich. Takie oznaczenie wprowadza kierowców w błąd, sugerując, że zarówno do Wrocławia i Katowic, jak i do Gorzyczek i Ostrawy należy zjechać z autostrady. Pomyłkowy zjazd w kierunku Czech w tym miejscu może doprowadzić do kluczenia po największym węźle autostradowym w Polsce (oprócz autostrad A1 i A4 krzyżuje się tu również droga krajowa nr 44 oraz Drogo-wa Trasa Średnicowa – droga wojewódzka nr 902) i szukaniu właściwych zjazdów w kierunku celu podróży.

Fot. 3. Tablica przeddrogowskazowa na węźle „Gliwice Sośnica” (fot. K. Gasz)

Kolejnym problemem występującym na tablicach przeddrogowskazowych jest podawanie nazwy miejscowości kierunkowej, do której nie prowadzi dana autostrada. Taka sytuacja ma miejsce na autostradzie A1 na odcinku Pyrzowice

– Gliwice Sośnica, gdzie za nazwę kierunkową autostrady A1 jest podawana nazwa Katowice (jadąc w kierunku południowym). Takie oznakowanie autostrad wprowadza kierowców w błąd. Zamiast wskazywać najkrótszą drogę z Pyrzowic (lotnisko Katowice Airport) do Katowic, zmusza kierowców do jazdy drogą okrężną. W tym przypadku kierowcy jadący z lotniska w Pyrzowicach do Katowic są kierowani na autostradę A1 i dalej autostradę A4, zamiast krótszego połączenia przez drogę ekspresową S1, drogę krajową nr 86 i dalej drogę ekspresową S86. Przez takie oznakowanie kierowcy zmuszani są do nadłożenia ok. 44 km drogi i spędzenia w podróży ok. 25 minut więcej.

Rozwiązania zagraniczne

Przykłady niemieckie

Na uwagę zasługują rozwiązania występujące na autostradach niemieckich. W Niemczech można mówić o dużym doświadczeniu w tej dziedzinie – sieć autostrad występuje tam od kilkudziesięciu lat. W przypadku gdy autostrada krzyżuje się z inną autostradą, wówczas tablice przeddrogowskazowe umieszcza się w odległości 1000 m i 500 metrów przed początkiem pasa wyłączenia. Tablica węzła drogowego umieszczona jest wtedy w odległości 2000 metrów od początku pasa wyłączenia [5]). Przykład takiej tablicy przeddrogowskazowej na autostradzie A10 przedstawiono na fotografii 4.

Fot. 4. Tablica przeddrogowskazowa na autostradzie A10 w Niemczech (fot. K. Gasz)

W przypadku gdy autostrada krzyżuje się z drogą innej klasy aniżeli autostrada, wówczas tablicę przeddrogowskazową stosuje się jedynie w odległości 500 metrów od początku pasa wyłączenia (tablica zjazdu na autostradzie umieszczona jest wówczas 1000 metrów przed początkiem pasa wyłączenia [5]). Przykład takiej tablicy przedstawiono na fotografii 5.

W przypadku krzyżowania się dwóch autostrad, tablica przeddrogowskazowa umieszczona jest zawsze nad jezdnią (fot. 4). Informuje ona o większych miejscowościach, do których można dojechać jedną i drugą autostradą (miejscowości te nie zawsze leżą na terenie Niemiec). Nie przedstawia małych i nieznanymi miejscowości zlokalizowanych na przeje-

Fot. 5. Tablica przeddrogowskazowa na autostradzie A4 w Niemczech (fot. K. Gasz)

ściach granicznych. Dodatkowo na tablicy przeddrogowskazowej przedstawiony jest kierunek dalszej jazdy na każdym pasie autostrady – tyle ile jest pasów na jezdni autostrady, tyle jest strzałek na tablicy przeddrogowskazowej. Kierowca w takim przypadku nie ma żadnej wątpliwości, że jadąc konkretnym pasem ruchu może pojechać w złym kierunku. Natomiast na zjazdach z autostrady (fot. 5) podawane są wszystkie większe miejscowości, do których można dojechać z tego węzła.

Zasługujące na uwagę jest przedstawienie miejscowości kierunkowej autostrady. Na autostradach niemieckich podawana jest informacja o nazwie kolejnego węzła. Dzięki tej informacji, kierowca może się już wcześniej przygotować do zjazdu z autostrady (podobna informacja zamieszczana jest na autostradach słowackich [9]).

Przykłady włoskie

Ciekawy sposób przedstawienia informacji na tablicach przeddrogowskazowych występuje we Włoszech. W tym kraju tablice zlokalizowane są w odległości 1000 m i 700 metrów przed początkiem pasa wyłączenia. Na tablicach podawana jest przeważnie jedna najważniejsza miejscowość, do której można dojechać z danego węzła. Natomiast w odległości 500 metrów przed pasem wyłączenia umieszcza się dodatkową tablicę z nazwami wszystkich miejscowości (również różnych obiektów, jak fabryki, porty, zabytki). Dodatkowo nazwę głównej miejscowości umieszcza się na jezdni na prawym pasie ruchu jako napis (łącznie ze strzałką kierunkową w prawo). W ten sposób informacja o węźle jest bardziej widoczna dla kierowców. Przykład tablicy przeddrogowskazowej i tablicy z informacjami o miejscowościach na węźle Sistiana (autostrada A4 Triest – Wenecja) przedstawiono na fot. 6 i fot. 7.

Na tablicach przeddrogowskazowych umieszczanych na autostradach w Czechach stosowana jest dodatkowa informacja o numerze węzła [8]. Taka informacja łatwiej pomaga zapamiętać węzeł, na którym trzeba zjechać z autostrady, niż nazwa węzła (która może być trudna do zapamiętania) czy kilometrów autostrady. Podobna informacja zamieszczana jest na tablicach przeddrogowskazowych chociażby w Norwegii [6] oraz Wielkiej Brytanii [2]. W Niemczech informacja o numerze węzła znajduje się na tablicy węzła drogowego [5].

Fot. 6. Tablica przeddrogowskazowa na autostradzie A4 we Włoszech [10]

Fot. 7. Dodatkowa tablica z informacjami o miejscowościach na autostradzie A4 we Włoszech [10]

Propozycja zmiany treści tablicy przeddrogowskazowej

Korzystając z doświadczeń innych krajów, zwłaszcza tych, gdzie rozwinięta sieć autostrad istnieje już od wielu dziesięcioleci, proponuje się wprowadzić zmiany w oznaczeniu tablic przeddrogowskazowych na polskich autostradach. Nie należy rozumieć przez to, że wszystkie rozwiązania stosowane przy oznakowaniu polskich autostrad są niewłaściwe. Wiele przykładów jest dobrych. Ważne jest, aby dobre rozwiązania rozpowszechnić i wypracować optymalny wzór do oznakowania wszystkich węzłów autostradowych w Polsce.

Proponuje się, aby tablice przeddrogowskazowe były zlokalizowane w bliższej odległości od siebie. Obecnie dystans pomiędzy nimi wynosi jeden kilometr – umieszczone są w odległości 1500 m i 500 metrów od początku pasa wyłączenia. Proponuje się, by te tablice znajdowały się w odległości 1000 m i 500 m przed początkiem pasa wyłączenia. Przy takim rozwiązaniu tablica węzła drogowego na autostradzie znajdowałaby się w odległości 2 000 metrów od początku pasa wyłączenia [1]. Taka odległość jest wystarczająca, aby przy-

gotować się do zjazdu z autostrady. Wskazują na to jednoznacznie przykłady zagraniczne.

Kolejną propozycją jest umieszczenie na tablicach przeddrogowskazowych nazw kilku miejscowości, w pobliżu których przebiega autostrada. Najważniejszą z nich powinna być nazwa dużego i znanego miasta (np. nazwa miasta wojewódzkiego). Taka informacja jest obecnie zamieszczona na tablicach. Proponuje się również, wzorem tablic przeddrogowskazowych w Niemczech i na Słowacji, umieszczenie nazwy kolejnego węzła drogowego (pod nazwą głównej miejscowości). Taka informacja ułatwi i przyspieszy kierowcom przygotowanie się do zjazdu z autostrady. Na węźle poprzedzającym kierowca będzie poinformowany o zbliżaniu się do konkretnego węzła.

Jeżeli autostrada prowadzi do przejścia granicznego to proponuje się zamiast informacji o przejściu granicznym umieszczenie informacji o nazwie większej miejscowości za granicą, do której prowadzi dana autostrada. Przykład tablicy przeddrogowskazowej na rozwidleniu autostrad A4 i A18 przedstawiono na fotografii 8. Na tablicy zamieszczone są również nazwy przejść granicznych. Taka informacja znacznie ułatwi poruszanie się obcokrajowcom po polskich autostradach. Będzie to również ułatwienie dla polskich kierowców, gdyż łatwiej poruszać się w kierunku Berlina czy Drezna, tj. dużych i znanych miast, niż w kierunku mniej znanych nazw przejść granicznych, tj. Olszyny czy Jędrzychowic.

Informacja o miejscowościach, do których można dojechać zjeżdżając na danym węźle, jest obecnie ograniczona do dwóch lub trzech nazw. Proponuje się by było ich więcej, ale nie więcej niż cztery. Nadmiar informacji też nie jest zalecany. W natłoku informacji, kierowca może nie zauważyć nazwy, którą jest przedmiotem jego zainteresowania. Powinny zostać przedstawione nazwy wszystkich ważniejszych miejscowości, do których można dojechać zjeżdżając na węźle. Przykładowo na tablicach przeddrogowskazowych na węźle „Piekary Śląskie” na autostradzie A1 jest informacja tylko o dwóch miejscowościach: Świerklaniec i Bytom i numer drogi: 911. Nie ma żadnej informacji (poza nazwą węzła) o mieście Piekary Śląskie. Nazwa dużego miasta, jakim są Piekary Śląskie, również powinna być zamieszczona na tej tablicy.

Fot. 8. Tablica przeddrogowskazowa na węźle „Krzyżowa” (fot. K.Gasz)

Proponuje się, aby numery dróg (krajowych, wojewódzkich i międzynarodowych) zamieścić za lub pod nazwami miejscowości. Obecnie na tablicy pierwszą i najważniejszą informacją stanowi numer drogi (zarówno autostrady, jak i drogi zjazdowej). Dopiero później następuje informacja o miejscowościach, do których można dojechać. Dla wielu kierowców numeracja dróg jest sprawą drugorzędną. W większości nie zwracają na nią uwagi, ponieważ nie znają numerów konkretnych dróg, natomiast poruszają się w kierunku konkretnej miejscowości. Dlatego proponuje się na tablicy przeddrogowskazowej zamieścić nazwy wszystkich większych miejscowości, do których można zjechać z autostrady, jako najważniejszą informację, natomiast numery dróg powinny stanowić informację pomocniczą.

Podsumowanie

O komfortie i bezpieczeństwie podróżowania decyduje nie tylko właściwa geometria, względnie konstrukcja drogi. Im wyższa jest klasa techniczna drogi, tym coraz większego znaczenia nabierają elementy uzupełniające. Jednym z nich jest oznakowanie drogowskazowe na autostradzie. Składa się ono z kilku tablic i znaków, których zadaniem jest informowanie kierowców o zbliżającym się węźle oraz miejscowościach i drogach w jego pobliżu.

W artykule skupiono się na tablicach przeddrogowskazowych umieszczanych w naszym kraju w odległościach 1500 m i 500 m przed początkiem pasa wyłączenia na autostradzie. Przedstawiono krytykę informacji zawartych na tych tablicach. Jako miejscowości kierunkowe przedstawiane są często przejścia graniczne – niewielkie miejscowości, często nieznanne dużej części polskich kierowców, a w szczególności obcokrajowcom, którzy również korzystają z polskich autostrad. Po zniesionych kontrolach granicznych informacja o przejściach granicznych nie ma już takiego znaczenia, jak to było poprzednio. Znaczenie miałyby informacja o większej miejscowości za granicą państwową (np. Berlin, Drezno, Ostrawa, Lwów). Również bardzo przydatna byłaby informacja o nazwie kolejnego węzła czy zjazdu na autostradzie. W ten sposób kierowcy łatwiej i dużo szybciej będą mogli przygotować się do zjazdu z autostrady.

Numer drogi stanowi obecnie pierwszą i najważniejszą informację. Dopiero później przedstawione są nazwy dwóch,

trzech miejscowości, do których można dojechać drogą o danym numerze. Proponuje się numer drogi umieścić za lub pod nazwami miejscowości, a jako główną informację zamieścić nazwy wszystkich miejscowości, do których można dojechać na danym węźle, tzn. nie więcej niż cztery nazwy. Dla wielu kierowców numery dróg nie mają większego znaczenia. Podróżują z reguły na podstawie nazw miejscowości, do których chcą dotrzeć (jako miejscowość docelowa lub na szlaku podróży).

Należy podkreślić, że wprowadzenie zmian wyłącznie na tablicy przeddrogowskazowej w niewielkim stopniu poprawi czytelność i jednoznaczność oznakowania, a co za tym idzie komfort podróżowania po polskich autostradach. Konieczne byłoby wprowadzenie zmian w całym systemie oznakowania drogowskazowego na autostradach, tak aby każdy kierowca podróżujący autostradą bez problemu dotarł do zamierzonego celu i nie musiał zastanawiać się, czy jedzie właściwym pasem ruchu, we właściwym kierunku. Bardzo pomocne w tej dziedzinie jest doświadczenie w oznakowaniu autostrad w innych krajach.

Bibliografia

- [1] Gasz K., *Oznakowanie drogowskazowe w obrębie węzłów autostradowych – tablica węzła drogowego na autostradzie* – „Drogownictwo” nr 12/2014
- [2] *Know your traffic signs. Official edition* – Department for Transport – Londyn 2016 – www.gov.uk
- [3] *Ludność w miejscowościach statystycznych według ekonomicznych grup wieku. Stan w dniu 31.03.2011 roku. Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011* – www.stat.gov.pl
- [4] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 roku w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach – Dz. U. Nr 220/2003
- [5] „Straßenverkehrs – Ordnung” – Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung – Berlin 2014 – www.stvo.de
- [6] „Trafikskilt. Tekniske bestemmelser og retningslinjer for anvendelse og utforming (skiltnormal)” – Vegdirektoratet – Oslo 2014 – www.vegvesen.no
- [7] Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 roku (z późniejszymi zmianami) – „Prawo o ruchu drogowym” – Dz. U. Nr 98/1997 poz. 602
- [8] „Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů ze dne 10. ledna 2001, kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích” nr 30/2001 Sb – www.mdcz.cz
- [9] „Význam dopravných značiek, dopravných zariadení a osobitných označení” – www.jaspi.justice.gov.sk
- [10] www.google.pl – funkcja Street View

Zapraszamy do prenumerowania DROGOWNICTWA w 2017 roku

prenumerata roczna normalna 250 zł } (w tym 5% VAT)
cena 1 egzemplarza 21 zł }

prenumerata roczna studencka 125 zł } (w tym 5% VAT)
cena 1 egzemplarza 10,50 zł }

Uprzejmie informujemy Szanownych Prenumeratorów, że egzemplarze „Drogownictwa” oraz faktury będą wysyłane po przesłaniu zamówienia na adres prenumerata.drogownictwo@sitkrp.org.pl oraz po wpłaceniu należnej kwoty na nasze konto:

38 1160 2202 0000 0000 2741 3872

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP, Zarząd Krajowy
ul. Czackiego 3/5, 00-043 Warszawa

Redakcja